

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вісімдесят шостої
позачергової сесії
Березанської міської ради
восьмого скликання
05.06.2024 № 108

**ПРОГРАМА
З ПОКРАЩЕННЯ ТЕХНІЧНОГО, ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ТА
БЛАГОУСТРОЮ ВОДОЙМ, ЗАХИСТУ ВІД ПІДТОПЛЕННЯ І
ЗАТОПЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ МІСТА БЕРЕЗАНЬ НА 2024-2026 РОКИ**

ПАСПОРТ

Програми з покращення технічного, екологічного стану та благоустрою водойм, захисту від підтоплення і затоплення території міста Березань на 2024-2026 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Виконавчий комітет Березанської міської ради
2.	Розробник програми	Відділ житлово-комунального господарства виконавчого комітету Березанської міської ради
3.	Співрозробники програми	Відділ капітального будівництва Березанської міської ради, відділ з надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виконавчого комітету Березанської міської ради, відділ з земельних питань виконавчого комітету Березанської міської ради
4.	Відповідальний виконавець програми	Виконавчий комітет Березанської міської ради, відділ житлово-комунального господарства виконавчого комітету Березанської міської ради, відділ капітального будівництва Березанської міської ради, відділ з надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виконавчого комітету Березанської міської ради, відділ з земельних питань виконавчого комітету Березанської міської ради
5.	Учасники програми	Виконавчий комітет Березанської міської ради, зацікавлені підприємства, установи, організації
6.	Термін реалізації програми	2024-2026 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього (грн)	Міський бюджет, інші джерела, що не заборонені законом
	у тому числі:	
7.1.	коштів державного бюджету	-
7.2.	коштів обласного бюджету	-
7.3.	коштів місцевого бюджету	1 000 000,0

I. Загальні положення

Природною основою будь-якої території є її водно-ресурсний потенціал – це запорука економічного розвитку, соціального та екологічного благополуччя.

Вода є стратегічним ресурсом, тому від стану її якості та забезпечення в достатній кількості залежить здоров'я громадян.

У зв'язку з тим, що водний фактор став одним з головних чинників національної безпеки, водогосподарсько-екологічні проблеми набули загальнодержавного значення і особливу роль в цьому процесі займають водні ресурси.

Постановою Кабінету Міністрів України № 1147 від 17.09.1996 року затверджено Перелік видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів, серед яких:

роботи, пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм;

заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод;

створення водоохоронних зон з комплексом агротехнічних, лісомеліоративних, гідротехнічних, санітарних та інших заходів, спрямованих на запобігання забрудненню, засміченню та виснаженню водних ресурсів, а також винесення об'єктів забруднення з прибережних смуг;

інші природоохоронні заходи водойм.

На сьогодні існує незадовільна екологічна ситуація на водоймах на території міста Березань. Водойми замулені, змілені, заросли чагарниковою та болотною рослинністю і втратили пропускну спроможність та об'єм акумулювати поверхневий стік води у період весняної повені та дощові періоди, що призводить до підтоплення і затоплення прилеглих територій.

II. Існуючий екологічний стан водних об'єктів та меліоративних систем в межах міста Березань та основні проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма

На території міста місцями поширені несприятливі фізико-географічні процеси такі як заболочення, підтоплення, просідання ґрунтів, ерозія.

В м. Березань є ряд заболочених ділянок площею біля 99,57 га. Ці ділянки можуть бути осередками для виплоду малярійного комара, тому вимагають проведення комплексу інженерно-меліоративних заходів.

Підтоплювані й потенційно підтоплювані ділянки з підвищеним рівнем ґрунтових вод в місті поширені на площі 417,35 га. Для раціонального використання таких земель необхідно провести заходи зі зниження рівня ґрунтових вод на глибину не менше ніж на 2,5 м на ділянках капітальної

забудови та на глибину не менше 1,0 – для стадіонів, парків, скверів та інших зелених насаджень.

В Березані місцями поширені яри, балки та ерозійно-небезпечні схили, які загалом займають 1,85 % території міста (61,48 га). Для закріплення ярів і балок використовують гідротехнічні та фітомеліоративні протиерозійні заходи. Крім того, важливо зменшити вплив факторів, які спричиняють ерозійні процеси: відведення дощових стоків мережею дощової каналізації, забезпечення проведення контурного обробітку ґрунту з відповідними агротехнічними заходами на ерозійно небезпечних схилах (ухил більше 3°) в межах с/г угідь.

Враховуються можливі ризики прояву надзвичайних ситуацій природного характеру, визначаються заходи із захисту території, в першу чергу по фактору затоплення та підтоплення.

За факторами підземних вод (підтоплення), заболоченість, заторфованість частина території міста відноситься до малосприятливих (в межах поширення зазначених явищ).

Через місто Березань з півночі на південь протікає річка Недра. Недра - річка в Україні, ліва притока Трубежа. Басейн Дніпра. Довжина річки 61 км.

Площа водозбірного басейну 810 км². А також на території міста розташовані безіменні струмки, ставки та озеро Центральне.

Для покращення санітарно-гігієнічного стану як річки Недра, так і прилеглих до неї територій необхідно виконати ряд заходів по регулюванню русла, а саме: розчистити русло від побутового та будівельного сміття, від мулу і наносів, від вологолюбивої рослинності.

Розчищення водних об'єктів забезпечить пониження рівня ґрунтових вод.

Заходи по розчистці русел рекомендується виконувати регулярно, так як русло поступово замулюється і заростає вологолюбивою рослинністю.

Загальна довжина ділянок регулювання русла річки Недра та струмків в межах міста складатиме близько 19,1 км.

На території міста є ряд ставків на р. Недра та озеро Центральне. Всі ставки та озеро потребують розчистки, частково поглиблення та благоустрою берегів та влаштування прибережних захисних смуг. Загальна площа розчистки ставків та озера складає близько 57,6 га.

Ставки влаштовані за допомогою земляних гребель, які на даний час знаходять в незадовільному стані, тому передбачається виконати капітальний ремонт гребель (їх підсипку до проектних відміток, закріплення відкосів: мокрих – каменем або залізобетонними плитами, сухі – посівом багаторічних трав) та водопропускних споруд.

На території міста є ряд заболочених ділянок площею біля 99,57 га. Так як ці ділянки можуть бути осередками для виплоду малярійного комара, тому існує необхідність регулярно проводити комплекс протималярійних заходів для покращення санітарно-гігієнічних умов.

Для ліквідації осередку малярії проводяться інженерно-меліоративні заходи.

Комплекс протималярійних заходів включає: - вертикальне планування та організацію поверхневого стоку; - пропуск малих водотоків в трубах; - регулювання стоку; - благоустрій берегів річки, озера та ставків.

Ліквідацію заболочених ділянок в заплавах р. Недра та струмків намічається виконувати шляхом влаштування відкритих каналів.

Завершальним етапом планувальних робіт є виконання агролісомеліоративних заходів, що забезпечать стійкість схилів (укосів) при освоєнні та захист від ерозії ґрунтів та перероблення берегів.

Так як на території міста є ділянки з підвищеним рівнем ґрунтових вод, то необхідно проведення відповідних заходів для захисту від підтоплення.

При освоєнні таких територій в боротьбі з високим рівнем ґрунтових вод рекомендується застосовувати як спеціальні (влаштування дренажу, підсипки та ін.), так і загального характеру (впорядкування поверхневого стоку, гідроізоляцію та ін.) роботи. Розчистка водойм та водотоків значно поліпшить ситуацію та сприятиме зниженню рівня ґрунтових вод. Загальна площа територій, де необхідно вжити заходів по захисту від підтоплення складає біля 417,35 га.

Рекомендується провести зниження рівня ґрунтових вод на глибину не менше ніж на 2,5 м на ділянках капітальної забудови та на глибину не менше 1,0 – для стадіонів, парків, скверів та інших зелених насаджень. В межах населеного пункту на подальших стадіях проєктування необхідно виконати розрахунки територій, які потрібно підсипати та зрізати. Підсипка та зрізка території виконується з метою планування рельєфу місцевості, захисту території від підтоплення з можливістю освоєння території під різного виду функціональне призначення.

На всіх ділянках, що освоюються, незалежно від їх функціонального призначення, рекомендується виконати заходи по впорядкуванню поверхневого стоку.

III. Мета програми

Програма з покращення технічного, екологічного стану та благоустрою водойм, захисту від підтоплення і затоплення території міста Березань на 2023-2026 роки (далі - Програма) спрямована на реалізацію державної і регіональної політики у галузі водного господарства на території громади:

- створення умов для безпечного проживання населення;
- поліпшення екологічного стану території;
- задоволення потреби населення і галузей економіки у водних ресурсах та оптимізації водоспоживання;
- виконання невідкладних першочергових заходів щодо будівництва берегоукріплень; впорядкування прибережних захисних смуг та створення захисних зелених насаджень вздовж берегів;

забезпечення функціонування гідротехнічних споруд;
 створення водоохоронних зон з комплексом санітарних та інших заходів, спрямованих на запобігання забрудненню, засміченню та виснаженню водних ресурсів,
 запобігання та ліквідації наслідків шкідливої дії води та виникнення надзвичайних ситуацій;
 винесення або ліквідація об'єктів забруднення з прибережних смуг;
 прийняття заходів з охорони підземних вод та ліквідації їх забруднення;
 паспортизація водних об'єктів (малих річок і водойм) з метою упорядкування та ефективного планування режимів роботи водних об'єктів;
 екологічне виховання населення, спрямоване на дбайливе ставлення до довкілля;
 покращення технічного та екологічного стану і благоустрою водойм;
 захисту від підтоплення і затоплення сільськогосподарських угідь;
 збереження і відтворення водних ресурсів;
 забезпечення використання коштів, які надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва на фінансування вказаних вище перелічених заходів.

IV. Обґрунтування необхідності розробки та реалізації Програми

Оптимальним варіантом розв'язання поставленої проблеми є системна реалізація державної політики сталого інноваційно-інвестиційного розвитку водного господарства із залученням ресурсів регіону та приватного бізнесу і спрямування їх на значне підвищення ефективності управління водними ресурсами, їх використання і охорону від кількісного та якісного виснаження.

Проблему передбачається розв'язати вживаючи такі заходи:

сталого розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану меліоративних угідь шляхом реконструкції і модернізації меліоративних систем та їх споруд, впровадження нових способів зрошення земель, застосування водо- та енергозберігаючих екологічно безпечних режимів зрошення;

запобігання шкідливій дії вод шляхом виконання берегоукріплення та регулювання русел річок, розчищення водойм та прибережних смуг, удосконалення методів та технічних приладів щодо прогнозування виникнення небезпечних паводкових ситуацій;

здійснення заходів з охорони поверхневих вод, охорони земельних ресурсів, упорядкування водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, відновлення і збереження зелених насаджень, відтворення і охорона рибних запасів та біоресурсів.

V. Строки та етапи виконання Програми

З метою забезпечення системної реалізації в громаді державної політики в галузі водного господарства, використання водних ресурсів та підвищення

ефективності їх регіонального управління у Програмі визначено такі напрямки діяльності на 2024 - 2026 роки:

збереження і відтворення водних ресурсів шляхом розчистки існуючих водних об'єктів в межах міста Березань від відкладень осадових порід антропогенного, уламкового, біогенного і хемогенного генезису, що накопичились у процесі замулення водних об'єктів;

облаштування, укріплення прибережних захисних смуг водних об'єктів та підсіпка понижень прилеглих територій в межах міста Березань.

Реалізація заходів можлива із залученням Державного агентства водних ресурсів України, Басейнового управління водних ресурсів середнього Дніпра, Київської обласної ради, Київської обласної державної адміністрації, Броварської районної ради та Броварської районної адміністрації.

VI. Очікувані результати виконання Програми

Виконання цієї Програми дасть можливість забезпечити:

поліпшення екологічного стану сільськогосподарських угідь, зокрема, функціонування водогосподарського комплексу, реконструкцію і модернізацію меліоративних систем і споруд, впровадження нових технологій;

захист від шкідливої дії води території громади;

виготовлення проектів та виконання робіт з розчищення водойм;

здійснення робіт із створення та упорядкування прибережних захисних смуг водних об'єктів.

VII. Фінансове забезпечення виконання завдань та заходів Програми

№ з/п	Назва заходу Програми	Виконавці	Об'єм фінансування, грн	Термін виконання, роки
1.	Здійснення заходів із захисту від підтоплення і затоплення територій в районі провулку Сумського та вулиці Верболосної в м. Березань Броварського району Київської області	Відділ капітального будівництва Березанської міської ради	382 992,0	2024 рік
2.	Здійснення заходів з екологічного покращення, розчищення, регулювання русел та поліпшення санітарного стану водойм, їх благоустрій	Відділ капітального будівництва Березанської міської ради, відділ з надзвичайних ситуацій та цивільного	317 008,0	2024-2026

		захисту населення виконавчого комітету Березанської міської ради, відділ з земельних питань виконавчого комітету Березанської міської ради		
3.	Здійснення природоохоронних заходів – робіт з покращення технічного та екологічного стану, захисту від підтоплення сільськогосподарських угідь, укріплення та благоустрій берегової лінії водойм міста Березань	Відділ капітального будівництва Березанської міської ради, відділ з надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення виконавчого комітету Березанської міської ради, відділ з земельних питань виконавчого комітету Березанської міської ради	300 000,0	2024-2026
ВСЬОГО			1 000 000,0	

Секретар міської ради

Олег СИВАК